

LATVIJAS ZINĀTŅU AKADEMIJA · LATVIAN ACADEMY OF SCIENCES

Rīgā

2021.gada 12.martā Nr. 1.1.-1/40

Ministru prezidentam **Arturam Krišjānim Kariņam**

Informācijai:
Izglītības un zinātnes ministrijai
Finanšu ministrijai
Latvijas Izglītības un zinātnes arodbiedrībai
Latvijas Zinātnes padomei
Rektoru padomei
Latvijas Universitāšu asociācijai
Latvijas Augstskolu profesoru asociācijai
Valsts Zinātnisko Institutu Asociācijai
Latvijas Jauno zinātnieku apvienībai

Par Latvijas Pētniecības un inovācijas
stratēģiskās padomes sēdes sasaukšanu

2021.gada 9. martā Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrība (LIZDA) vērsās ar aicinājumu pie Ministru prezidenta organizēt Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes (LPISP) sēdi, lai kopā ar padomes locekļiem pārrunātu jautājumus, kas saistīti ar finansējuma nepietiekamību pētniecībai un attīstībai Atjaunošanas un noturības plāna (ANP) ietvaros 2021. – 2027. gadam. Latvijas Zinātņu akadēmija (LZA) pilnībā pievienojas šim aicinājumam, jo uzskata, ka nepieciešams būtiski pārskatīt Latvijas valsts priekšlikumus ES par Latvijai piekrītošo ANP līdzekļu izlietojumu ekonomikas atveseļošanā un tautsaimniecības attīstībā.

LZA ir pārliecināta, ka ekonomikas transformācija Latvijā nav iespējama bez būtiskām investīcijām pētniecībā, attīstībā un inovācijā, kā arī izglītībā. Diemžēl ANP šobrīd iestrādātie priekšlikumi nevieš pārliecību, ka to īstenošanas rezultātā Latvijas ekonomika patiešām transformēsies par zināšanās balstītu un uz eksportu orientētu starptautiski konkurētspējīgu ekonomiku. Arī likumos "Par valsts budžetu 2021. gadam" un "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2021., 2022. un 2023. gadam" paredzētais valsts finansējums pētniecībai, tai skaitā bāzes finansējums zinātnei, ir nepietiekošs, un tas ir būtisks šķērslis NAP-2027 un Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņu projektā noteikto mērķu un uzdevumu īstenošanai. Zinātnes un pētniecības kapacitāte un izcilība nav iespējama bez adekvāta, konkurētspējīga finanšu resursa. Arī Eiropas Komisijas (turpmāk – EK) rekomendācijās Latvijai norādīts, ka Latvijas investīcijas pētījumiem

un attīstībai ir nepietiekošas. Tās joprojām ir būtiski zemākas kā ES valstu vidējie rādītāji (*Council recommendations to Latvia, 2020*).

Šajā sakarībā vēršam Jūsu uzmanību uz to, ka **īpaši apgrūtināta ir LZA darbība**, kura formāli atrodas Ministru kabineta padotībā. 2008. gada krīzes laikā valsts finansiālais atbalsts LZA tika samazināts uz pusi, un tas nav ne mazākā mērā atjaunots vai palielināts jau 12 gadus. Tas kavē LZA pilnvērtīgi sniegt kvalificētas rekomendācijas un intelektuālo atbalstu Latvijas valdībai visās tautsaimniecības jomās un kavē valstiski nozīmīgu analītisko pētījumu un ekspertīžu veikšanu, it īpaši saistībā ar Covid-19 apkarošanu Latvijā. Tāpēc, **plānojot nākošā gada budžetu, lūdzam rast iespēju būtiski palielināt LZA darbībai paredzētā finansējuma apjomu.**

Latvijas plānošanas dokumentos turpmākajiem septiņiem gadiem paredzēti augsti pētniecības un attīstītības rezultatīvie rādītāji. To sasniegšanai ir nepieciešams panākt būtisku Latvijas zinātnes, pētniecības un inovācijas kapacitātes un snieguma attīstību. Lai pārrunātu šos un citus ar Latvijas izaugsmi saistītos jautājumus, **lūdzam Jūs** iespējami drīzā laikā **sasaukt Latvijas Pētniecības un inovācijas stratēģiskās padomes sēdi**, kurā nozares eksperti varētu iepazīstināt ar savu redzējumu, kā nodrošināt zinātnes, pētniecības un inovāciju izaugsmi Latvijas ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai.

Patiesā cieņā

LZA prezidents

Ivars Kalviņš

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU